

VUODEN 2025 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2026–2027 TALOUSSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Lakiperustaa

Kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta säädellään kuntalain 110 §:ssä:

- Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakaus*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.
- Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.
- Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.
- Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytytalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.
- Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion laadinnan perustietoja

Vuoden 2025 talousarvion pohjana on vuoden 2024 voimassa oleva talousarvio. Savitaipaleen kunnalla on taseessa aikaisemmilta vuosilta kertynyttä laskennallista ylijäämää 7,75 milj.euroa. Vuoden 2024 talousarvio on hyväksytty siten, että tilikauden alijäämää sallitaan syntyvän noin 0,5 milj. euroa. Elokuussa 2024 on saatu veroennusteesta uusi arvio ja kertymä kuluvalle vuodelle olisi noin 0,5 milj. euroa parempi kuin mitä talousarviossa on arvioitu. Valtionosuuksia kertyy vuodelle 2024 noin 90.000 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Em. verorahoituksen poikkeamat toteutuessaan paikkaisivat talousarvion mukaista alijäämää noin 400.000 eurolla.

Koska vuoden 2024 talousarvio päädyttiin hyväksymään alijäämäiseksi, **on kuluvan**

vuoden talousarvion yhteydessä hyväksytyt raamitasolla suunnitelma talouden saattamiseksi tasapainoon taloussuunnittelukaudella. Tämä kokonaisuus muodostaa vuoden 2025 talousarvioraamin perustan. Tasapainosuunnitelman toteuttamiseksi käytiin alkuvuodesta 2024 muutosneuvottelut noin puolen miljoonan euron tuloista parantavien toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Kunta-alan työehtosopimus on hyväksytty kaudelle 1.5.2022 – 30.4.2025. Tulevista sopimusneuvotteluista on ennustettu tulevan vaikeita. Tässä vaiheessa, kun mitään perusteltua arviota ei ole vielä tiedossa, esitetään varovaisuuden periaatteen mukaisesti palkkoja korotettavaksi 2 %:lla (koko vuoden taso). Tämä vastaisi noin 2,5 %:n korotusta 1.5.2025-31.12.2025 ajalle.

Palkkojen sivukulut tarkistetaan saatavien arvioiden perusteella talousarviolaadinnan yhteydessä kuluvan syksyn aikana. Alkuvaiheessa taloussuunnitteluohjelmassa käytetään kuluvan vuoden sivukuluprosentteja.

Verotuloista on laskelmissa käytetty alla olevaa elokuussa julkaistua ennustekertymää.

Savitaipale	S 1 000 €					
0						
Yhteenveto						
TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	10 156	5 218	5 210	5 157	5 400	5 502
<i>Muutos %</i>	-4,6	-48,6	-0,1	-1,0	4,7	1,9
Yhteisövero	1 555	845	803	834	879	927
<i>Muutos %</i>	-10,5	-45,7	-5,0	3,9	5,4	5,5
Kiinteistövero	1 432	1 485	1 716	1 717	1 717	1 717
<i>Muutos %</i>	4,9	3,7	15,6	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	13 143	7 548	7 729	7 708	7 997	8 146
<i>Muutos %</i>	-4,4	-42,6	2,4	-0,3	3,7	1,9

Taulukoiden luvut on esitetty kayvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoi

Valtionosuus vuodelle 2024 on seuraavaan tuloslaskelmaan otettu Kuntaliiton 8.8.2024 päivätyn ennusteen mukaisesti. TE-uudistuksen osalta ennusteeseen sisältyvää Lappeenrannan kaupungille TE-palveluiden järjestämisestä maksettavaa noin 275.000euron erää ei ole oheisissa tuloslaskelmissa otettu tulona eikä menona huomioon. Loppusyksystä saatava tarkentava ennuste huomioidaan lopullista talousarviota laadittaessa.

Voimassa olevan taloussuunnittelukauden ulkoinen tuloslaskelma, johon on päivitetty verotulo- sekä valtionosuusarvio vuosille 2025 ja 2026:

Tuloslaskelma, ulkoinen				
		TA2024	TS2025, 1000€	TS2026, 1000€
Myyntituotot		1 282 000	1 299	1 299
Maksutuotot		229 550	230	230
Tuet ja avustukset		241 180	241	241
Muut toimintatuotot		1 030 740	1 031	1 031
Toimintatuotot		2 783 470	2 800	2 800
Valmistus omaan käyttöön				
Palkat ja palkkiot		-5 757 904	-5 658	-5 616
Eläkekulut		-1 207 645	-1 191	-1 183
Muut henkilösivukulut		-189 261	-186	-184
Palvelujen ostot		-3 660 150	-3 599	-3 582
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-1 424 983	-1 417	-1 395
Avustukset		-743 000	-736	-724
Muut toimintakulut		-572 290	-572	-537
Toimintakulut		-13 555 233	-13 359	-13 222
Toimintakate		-10 771 763	-10 558	-10 422
Verotulot		7 224 000	7 708	7 997
Valtionosuudet		4 170 292	4 040	4 040
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		27 000	27	27
Muut rahoitustuotot		9 000	9	9
Korkokulut		-78 800	-79	-124
Muut rahoituskulut		-1 000	-1	-1
Vuosikate		578 729	1 146	1 527
Poistot ja arvonal.		-1 083 007	-1 105	-1 221
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos		-504 278	40	306

Toimialoille esitettävä vaadittu enimmäisraamitaso perustuu verotuloilla ja valtionosuuksilla päivitettyyn voimassa olevan talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmiin seuraavasti:

Tilikauden tulos on saatava vähintään nollassa. Tämä edellyttää, ettei toimintakatetta ylitetä heikommalla toteumalla => Vuoden 2025 toimintakate saa olla enintään -10,558 milj. euroa.

Voimassa olevan taloussuunnitelman mukaan -10,558 milj. euron **toimintakate muodostuu toimialoittain seuraavasti:**

Luvut 1000 €, kate laskettu ulkoisista eristä!

Kunnanhallitus	-1 848
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	-6 702
Tekninen lautakunta	-2 008
YHTEENSÄ	-10 558

Toimialojen raamia edellytetään valmisteluvaiheessa ulkoisista eristä laskettuna.

Sisäiset erät ("kaupankäynti kunnan toimintojen sisällä"), ja ulkoisista eristä tasausmaksu sekä Meita Oy:n laskuttamat it-laitteiden leasingkustannukset ja suunnitelman mukaiset poistot yms. talletetaan keskitetysti ja tämän työn etenemisestä viestitään talletustyötä tekeville erikseen.

Kukin lautakunta käsittelee ja esittää omat investointitarpeensa ja nämä yhdistetään osaksi kunnan investointiohjelmää.

Talousarviovalmistelua koordinoidaan kunnan johtoryhmässä. Myös taloustyöryhmä kokoontuu erikseen sovittavasti ohjaamaan ja evästämään valmistelua.

TALOUSARVION ALUSTAVA AIKATAULU

9.9.2024 TA-ohje kunnanhallituksessa

Eurojen tallentaminen uuteen ohjelmaan alkaa syyskuun loppupuolella, aikataulu tarkentuu syyskuun alkupuolella

Tallennustyö valmis 18.10.2024 klo 15.00 mennessä

Viikon 44 aikana viimeistään lisäohjeistus jatkotyölle

vko 45-46 Lautakuntakäsittely

4.11.2024 Veroproositit kunnanhallituksessa

11.11.2024 Veroproositit kunnanvaltuustossa

25.11.2024 TA 2025 kunnanhallituksessa (2.12.2024 mahdollinen jatkokäsittely)

9.12.2024 TA 2025 kunnanvaltuustossa

Taloustyöryhmä ja valtuustoseminaarit sovitaan erikseen.